

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi

VÄSTABOLANDS STAD LÄNSI-TURUNMAAN KAUPUNKI
Ank. Saap. 6.10.2011
Dnr. 2964/11.01.08/2011

Päätös

Nro 105/2011/1

Dnro ESAVI/132/04.08/2011

Annettu julkipanon jälkeen
7.10.2011

ASIA

Sverker ja Anette Blombergin ympäristönsuojelulain 35 §:n mukainen ympäristölupahakemus, joka koskee 36 lypsylehmän, 18 hiehon ja 9 nuorkarjapaikan navetan laajentamista 74 lypsylehmän, 40 hiehon ja 25 nuorkarjapaikan navetaksi Länsi-Turunmaan kaupungissa.

LUVAN HAKIJA

Sverker ja Anette Blomberg
Andtbölentie 76, 21670 Pärnäinen
Y-tunnus: 2080954-4

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Navetta sijaitsee Länsi-Turunmaan kaupungin Andtbölen kylässä kiinteistöllä Westergård RN:o 2:22 (aikaisemmin RN:o 2:19).

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Ympäristölupahakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastoon 13.5.2011.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Eläinsuojalle, joka on tarkoitettu vähintään 30 lypsylehmälle, on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan 11 a) perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohta 11 a)

Ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 020 636 1040
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15
PL 150, 13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9
PL 110, 00521 Helsinki
ymparistoluvat.etela@avi.fi

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat ja sopimukset

Nauvon rakennus- ja ympäristölautakunta on 6.7.2000 myöntänyt ympäristöluvan nykyiselle eläinsuojalle.

Tila on liittynyt maatalouden ympäristötukijärjestelmään sopimuskaudeksi 2007 – 2013.

Hakemusasiakirjoihin on liitetty viisi maanvuokrasopimusta, jotka koskevat yhteensä 42,9 hehtaarin peltoalaa ja 21,9 hehtaarin luonnonlaidunalaan Länsi-Turunmaan kaupungissa. Lisäksi on viisi lannanlevityssopimusta, jotka koskevat noin 50 hehtaarin peltoalaa Länsi-Turunmaan kaupungissa.

Kaavoitus Hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole voimassa asemakaavaa eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

TOIMINNAN SIJAINNATILANNE JA SEN YMPÄRISTÖ

Navetta sijaitsee Saaristomeren rannikkoalueella (82). Sijointipaikka ei ole tärkeällä eikä muullakaan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

Navetan ympäristö on metsää ja peltoa. Lähimpien naapureiden asuinrakennukset sijaitsevat noin 85 – 200 metrin etäisyydellä. Navetan eteläpuolella noin 300 – 400 metrin etäisyydellä on useita vapaa-ajan asuntoja (Nauvon eteläinen rantaosayleiskaava).

Etäisyys merenrantaan (Risis -lahti) on noin 300 metriä nykyisestä navetasta ja noin 500 metriä uudesta navettarakennuksesta.

LAITOKSEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Ympäristölupaa haetaan tilan maidontuotannon laajentamiseen siten, että tilalle rakennetaan uusi pihatto noin 200 metrin päähän nykyisen navetan koillispuolelle. Nykyinen navetta jää hiehojen ja nuorkarjan käyttöön. Vuosittain tullaan tuottamaan noin 650 tonnia maitoa.

Rakennettava pihatto tulee toimimaan lietelantajärjestelmällä. Rakennukseen tulee luonnollinen painovoimainen ilmanvaihtojärjestelmä, jossa korvausilma tulee avonaisilta verhoseiniltä ja poistoilma johdetaan ulos katonharjalta. Eläimille on makuuparret. Lannanpoisto suoritetaan avokouruista raapoilla kokoojakouruun. Liete pumpataan pumppauskaivon kautta rakennettavaan 2500 m³ lietesäiliöön. Rehujätteet ja navetalta tulevat poikimakarsinoissa käytetyt kuivikkeet siirretään tarvittaessa traktorilla kuivalantalaan.

Vanha navetta toimii kuivikelantamenetelmällä. Kuivikkeena käytetään turvetta. Navetan yhteydessä on 680 m³:n kuivalantala, joka on katettu ajo-luiskaa lukuunottamatta, ja kolme virtsasäiliötä (avoin 245 m³ sekä katetut 150 m³ ja 80 m³). Navetassa on luonnollinen painovoimainen ilmanvaihto, jossa poistohormit ovat katon päällä ja korvausilma otetaan seinien kautta.

Pihattonavettaan tulee lypsyrobotti. Jätevesiä syntyy noin 300 m³ vuodessa ja ne johdetaan lietesäiliöön. Lietesäiliö täytetään altapäin. Eläinsuojan sosiaalitilojen pesu- ja WC:n jätevedet on suunniteltu johdettavaksi lietesäiliöön. Olemassa olevan navetan WC-vedet johdetaan biologis-kemialliseen puhdistamoon.

Tilalla valmistetaan esikuivattua säilörehua 900 tonnia vuodessa pyöröpaaleihin.

Eläimiä laidunnetaan. Lypsylehmillä tulee olemaan vapaa kulku pihatosta laitumelle. Laidunaika on 4 kuukautta vuodessa, jolloin eläimet ovat laitumella myös öisin. Laidunala on noin 30 hehtaaria. Osa laitumista rajoittuu vesistöihin. Eläinten juottaminen on järjestetty juottoaltaista, lisäksi saarissa käytetään merivettä. Laitumella on kiertävä ruokintapaikka, jonka käyttöaika on 120 vuorokautta kesässä ja 14 vuorokautta kerrallaan samassa paikassa.

Navetasta tulee lietelantaa, virtsaa ja pesuvesiä noin 2300 m³ vuodessa sekä kuivikelantaa noin 400 m³ vuodessa. Lannan levitykseen on käytettävissä omaa peltoa (16,97 ha), vuokrateltoa (42,64 ha) ja sopimuspeltoa (50,08 ha). Lannasta levitetään keväällä 30 %, kesällä 50 % ja syksyllä 20 %.

Energian ja veden käyttö

Kiinteistöllä on 2700 litran polttoainesäiliö, joka sijaitsee betonilaatan päällä ja on varustettu laponestolaitteella. Lisäksi tilalla säilytetään tynnyreissä noin 1200 litraa muita öljytuotteita.

Tuotantorakennuksissa käytettävä vesi otetaan omista porakaivoista.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA -VAIKUTUKSET

Toiminnasta syntyvät päästöt ovat mahdolliset ravinnepäästöt vesistöön ja päästöt ilmaan. Suurimmat riskivaiheet päästöille ovat lannan käsittely, varastointi ja levitys.

Päästöt vesistöön ja pohjavesiin minimoidaan varastoimalla lanta asianmukaisissa lannan varastointitiloissa. Torjunta-aineet yms. kemikaalit varastoidaan asianmukaisissa varastointitiloissa.

Hajuhaittoja aiheuttavat eläinsuojien ilmanvaihto sekä lannan käsittely. Rakennettava lietesäiliö täytetään altapäin. Pääosa lietelannasta levitetään

kasvavalle nurmelle sijoittavalla lietevaunulla. Kaikki lanta levitetään mahdollisimman vähän häiritsevänä ajankohtana.

Melua syntyy mm. toiminnan kannalta tarpeellisesta liikenteestä. Maitoauto käy joka toinen päivä. Rehuauto käy noin kerran kuukaudessa. Teurasauto hakee eläimiä noin neljä kertaa vuodessa ja eläinkuljetusauto välitykseen meneviä vasikoita samoin noin neljä kertaa vuodessa. Turverekka tuo kuivatusturvetta noin kolmen kuukauden välein. Lisäksi on säilörehun kuljetuksesta ja lannanlevityksestä aiheutuvaa liikennettä tilan omalla alueella keväällä, kesällä ja syksyllä.

Jätteet, niiden käsittely ja hyödyntäminen

Tilalla kuolleet eläimet (arvio 1 tonni vuodessa) toimitetaan käsiteltäväksi eläinjätteen käsittelylaitokselle. Keräilyä odottaville naudannoille ei ole suunnitteilla kylmävarastoa. Muovit kerätään kasaan ja toimitetaan kierrätykseen. Ongelmajätteet toimitetaan ongelmajätteen keräyspisteeseen. Pilaantunut rehu kompostoidaan. Muiden jätteiden osalta on sopimus jätteenhuoltoyrityksen kanssa.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Hakemuksen mukaan toiminnan laajenemisen vaikutukset ovat rehunkorjuu- ja lannanlevitysajojen lisääntyminen.

Hakija ei ole esittänyt tehtäväksi päästö- eikä vaikutustarkkailua.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Tilalle tehdään palo- ja pelastussuunnitelma ennen uuden pihaton käyttöön ottoa. Uusi pihatto varustetaan alkusammutuskalustolla. Paloturvallisuuden kiinnitetään huomiota rakenteellisissa ratkaisuisissa ja toiminnassa. Tilalla on aggregaatti sähkökatkoksen varalle.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti tiedotettu kuuluttamalla siitä 23.6. – 25.7.2011 Länsi-Turunmaan kaupungin ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu sekä Turun Sanomissa että Åbo Underrättelser -lehdessä 23.6.2011. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan Länsi-Turunmaan kaupunginvirastossa ja Etelä-Suomen aluehallintovirastossa. Lisäksi hakemuksesta on erikseen tiedotettu 17.6.2011 päivätyllä kirjeellä tiedossa oleville asianosaisille.

Tarkastukset

Navetan sijaintipaikkaan on käyty tutustumassa 14.9.2011.

Lausunnot

Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti pyydetty lausunnot Länsi-Turunmaan kaupunginhallitukselta, Länsi-Turunmaan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

- 1) **Länsi-Turunmaan kaupungin ympäristölautakunta** (17.8.2011) toteaa lausuntonaan mm., että lupaviranomaisen tulee ottaa huomioon seuraavaa:

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen liitteen 4 mukaan 500 eläinyksikön eläinsuojan (vastaa 74 lypsyylehmää) vähimmäisetäisyyden lähimmästä häiriintyvistä kohteesta tulee olla normaaliolosuhteissa 200 metriä. Laajennuksen pitää sijoittua 100 metrin etäisyydelle. Suunniteltu uusi pihattorakennus sijoittuu lähimmästä häiriintyvistä kohteesta 85 metrin etäisyydelle. Navetta saattaa aiheuttaa naapurussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta ko. naapurikiinteistölle.

Lietelannan varastointitilavuus on riittävä 12 kuukauden varastointiin, kun 2500 m³:n lietesäiliö rakennetaan. Säiliön tulee olla valmiina ja tarkastettuna ennen navetan käyttöönottoa. Lietesäiliön rakentamisessa on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräyksiä ja ohjeita (MMM-RMO C4).

Lannan käsittelyn tulee tapahtua maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (931/2000) mukaisesti. Talousvesikaivojen ja lähteiden ympärille tulee maaston korkeussuhteista, maalajista ja kaivon rakenteesta riippuen jättää 30 – 100 metrin levyinen suojakaista, johon ei levitetä lantaa. Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen (1/2010) mukaisesti lannan levitysalaa tulee olla vähintään 70 hehtaaria.

Nykyisen navetan WC- ja harmaat vedet voidaan johtaa tilan biologis-kemialliseen pienpuhdistamoon. Uuden pihaton maituhuoneen yms. pesuvedet voidaan johtaa lietesäiliöön. WC-vesiä ei saa johtaa lietesäiliöön, vaan ne tulee johtaa erilliseen umpisäiliöön.

- 2) **Liedon kunta, Ympäristöterveyspalvelut** (Länsi-Turunmaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen 5.8.2011) esittää lausuntonaan, että tilan lietelantasäiliöt tulee kattaa vähintään kelluvalla katteella hajuhaittojen vähentämiseksi. Tilan polttoainesäiliöt tulisi varustaa suoja-altaalla ja katoksella. Lausunto on annettu vain terveydensuojelulain ja -asetuksen vaatimusten mukaan.

- 3) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus** (16.8.2011) esittää lausuntonaan, että tilasta kuuluu osia Nauvon eteläiseen ranta-osayleiskaavaan, mutta tilakeskuksen aluetta se ei koske. Eläinsuojan sijaintialueella ei ole ELY -keskuksen tiedossa olevia merkittäviä luontokohteita tai uhanalaisten lajien esiintymiä.

Navetta sijaitsee Nauvossa Varsinais-Suomen vuoteen 2015 ulottuvan pintavesien toimenpideohjelman Saaristomeren osa-alueella. Navetta ja lannan levitykseen käytettävät pellot sijaitsevat Korppoossa ja Nauvossa Saaristomeren rannikkoalueen valuma-alueella. Merialueen ekologinen tila on tällä kohtaa tyydyttävä.

Korppoon alueella olevissa eläinsuojissa muodostuvassa lannassa on 31,0 kg kokonaistyppeä ja 4,6 kg kokonaisfosforia peltohehtaaria kohden. Nauvon alueella olevissa eläinsuojissa muodostuvassa lannassa on 14,1 kg kokonaistyppeä ja 2,1 kg kokonaisfosforia peltohehtaaria kohden. Korppoossa korkeiden ja arveluttavan korkeiden P-lukujen osuus on 10 – 20 % ja Nauvossa 20 – 30 %. Kotieläintalouden keskittymäalueilla peltojen fosforitila on yleisesti korkea tai arveluttavan korkea. Tästä syystä vesiensuojelun kannalta keskeisintä on rajoittaa lannoitusta korkean ja arveluttavan korkean fosforiluvun pelloilla. Tarkempaa kannanottoa navetan vaikutuksista merialueen tilaan ei voida antaa ilman tietoja lannan levitykseen käytettävien peltojen viljavuustilasta. Hakijalta tulisikin pyytää ajantasaiset tiedot viljavuustutkimuksista, joista selviää ainakin peltojen viljavuusluokka fosforin osalta. Tietojen pohjalta pystytään arvioimaan peltojen kuormitusriski ja mahdollinen lannan muun hyötykäytön tai lisäpeltoalan tarve. Karjanlannan syyslevitystä on syytä rajoittaa vesistöihin ja mereen rajoittuvilla peltolohkoilla.

Navetta ei sijaitse pohjavesialueella. Toiminnan yhteydessä tulee ottaa huomioon että, lietelannan levittäminen pohjavesialueille tai vedenottamoiden välittömään läheisyyteen ei ole pohjaveden laadun vaarantumisen takia sallittua. Poikkeustapauksissa lietelannan levittäminen pohjavesialueen reuna-alueille voidaan sallia, jos maaperä- ja pohjavesiselvityksin on osoitettu pohjavedentason päällä olevan riittävän paksun tiiviin savikerroksen (vähintään 3 metriä) eikä vaaraa pintavalunnan kulkeutumisesta pohjavesimuodostumaan ole. Sekä liete- että kuivalannan levittäminen on kiellettyä pohjaveden muodostumisalueella.

Lietesäiliön rakentamisessa on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräyksiä ja ohjeita (MMM-RMO C4) ja niiden salaojitus on varustettava näytteenottokaivolla.

Lisäksi tilan polttoainesäiliön tulee sijaita säiliön tilavuutta vastaavassa tiiviissä suoja-altaassa, jonka sisäpuolelle mahtuvat säiliön pumppu ja täytöntventtiilit ja tankkausalueen tulee olla tiivis ja muotoiltu niin, että mahdolliset polttoainevuodot eivät valu maaperään.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on jätetty yksi muistutus.

- 4) [REDACTED] (14.7.2011) muistutus liittyy karjamäärän kasvattamiseen ja navetan laajentamiseen. Muistutuksessa selostetaan mm. Westergårdin tilan omistusoloja ja karjamäärän lisääntymistä sekä Risis-lahden tilan muuttumista hyvästä rehevöityneeksi. Muistutuksessa todetaan, että kesällä 2011 Risis-lahden vesi oli sameaa ja rannassa oli lietettä. Kaunis hiekkaranta on muuttunut umpeenkasvaneeksi kaislaranaksi. Lisäksi todetaan, että Risis-lahden ympäristövaurioista olisi tehtävä katselmus paikan päällä ja pohdittava, mitä voidaan tehdä lahden pelastamiseksi. Alueen pohjavesivarastot pitäisi selvittää ja valuma-alueen kaivot tutkia.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa vastine lausuntojen ja muistutuksen johdosta.

- 5) **Sverker ja Anette Blomberg** (14.9.2011) toteavat vastineessaan mm., että Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Liedon kunnan hoitama ympäristöterveyspalvelut ovat molemmat antaneet lausunnon polttoainesäiliöstä. Nyt kyseessä olevaan hankkeeseen ei liity uutta polttoainesäiliötä. Vuonna 2007 asennettu polttoainesäiliö on silloin hyväksytty ja todettu täyttävän voimassa olevat vaatimukset.

Korppoon Lill-Pensarin kylän alueella olevia ympäristötukilaitumia käytetään vain kesäaikaan nuorkarjan laiduntamiseen.

Hakijat eivät pidä lietelantasäiliön kattamista tarpeellisena, koska säiliö täytetään pohjalta ja pinnalle muodostuu automaattisesti kova pintakerros, joka toimii katteena ja estää mahdollisia hajuhaittoja.

Muistutuksessa esitetyistä huomautuksista todetaan, että ne koskevat suurimmalta osalta historiallisia tapahtumia tai tilanteita, jotka eivät ole merkityksellisiä hakemuksen kannalta.

Hakijat toivovat, että esitetyt lausunnot ja muistutus eivät vaikuta ympäristölupahakemukseen ja että ympäristölupa voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Sverker ja Anette Blombergille ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen luvan 36 lypsylehmän, 18 hiehon ja 9 nuorkarjapaikan navetan laajentamiseen 74 lypsylehmän, 40 hiehon ja 25 nuorkarjapaikan navetaksi Länsi-Turunmaan kaupungin Andtbölen kylässä kiinteistöllä Westergård RN:o 2:22.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä. Ikäjakaukokohtaisia eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

1. Kaikki eläinsuojista, rehuvarastoista ja muista eläinsuojan toimintaan liittyvistä tiloista muodostuva lanta, pesuvedet ja muut jätevedet on varastoitava vesitiiviissä lannan varastointitiloissa. Sade- ja sulamisvesien valuminen lannan säilytystiloihin on estettävä.

Käytettävissä tulee olla niin paljon lannan säilytystilaa, että siihen voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertyvä lanta eli luvan mukaisella eläinmäärällä vähintään 2300 m³ lietelantalatilavuutta ja 400 m³ kuivikelantalatilavuutta. Kattamaton lietesäiliö tulee aidata verkolla, jonka silmäkoko on enintään 100 mm. Jos lietesäiliötä tai lantala ei kateta siten, että sadevesien pääsy säiliöön tai lantalaan estyy, on säiliön tilavuuteen lisättävä säiliökorkeutta 300 mm ja lantalan tilavuuteen 0,1 m³ lantalan pinta-ala neliometriä kohden riittävän tilavuuden saavuttamiseksi.

2. Lanta ja pesuvedet on varastoitava, käsiteltävä ja hyödynnettävä siten, ettei niitä joudu peltolevityksen lisäksi muuhun ympäristöön eikä naapureille aiheuteta kohtuutonta räsitusta.

Eläinsuojarakennusten, kuivalantalan, virtsa- ja lietesäiliöiden pohjarakenteiden tulee estää lannan, virtsan ja niistä aiheutuvien valumavesien joutuminen pinta- ja pohjavesiin. Rakennusten, kuivalantalan, virtsa- ja lietesäiliöiden salaojitus on järjestettävä siten, että vesinäytteiden ottaminen kuivatusvesistä on mahdollista. Vahingon tai onnettomuuden seurauksena ympäristöön joutunut lanta on välittömästi korjattava talteen.

3. Lietesäiliöissä tulee olla säiliön alapäin täyttöö varten tarpeelliset rakennelmat ja laitteet. Lietesäiliö tulee suunnitella ja rakentaa siten, että se voidaan tarvittaessa myöhemmin kattaa kiinteällä katteella. Lantavaraston valmistumisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle.

Lantavarastot on tyhjennettävä perusteellisesti vuosittain. Tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava lantavarastojen kunto ja havaitut puutteet on korjattava välittömästi.

4. Lannan kuormaaminen kuljetusajoneuvoon tulee tehdä tiivispohjaisella alustalla. Rakenteiden ja laitteiden on lisäksi oltava sellaisia, ettei tyh-

jennysten, siirtojen ja kuljetusten aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Lannan kuljetukseen käytettävät tiet on pidettävä siisteinä ja kunnossa.

5. Eläinsuojien sosiaalituloissa syntyvät pesuvedet ja WC:n jätevedet tulee käsitellä talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (209/2011) mukaisesti tai ne on johdettava vesitiiviiseen umpisäiliöön. WC:n jätevesiä ei saa johdtaa lietelantasäiliöön.

Lannan hyödyntäminen

6. Lanta ja pesuvedet on hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Niitä voidaan tämän lisäksi myös toimittaa käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoa eläinmäärään nähden riittävästi siten, että lantaa ei levitetä fosforiluokaltaan korkeille eikä arveluttavan korkeille pelloille. Luvan mukaiselle enimmäiseläinmäärälle on oltava käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoa vähintään 70 hehtaaria. Lannan vieminen jatkokäsittelyyn ympäristöluvan omaavaan laitokseen vähentää vastaavasti levitysalatarvetta. Lannan levitykseen käytettävän peltolohkon viljavuustutkimus ei saa olla 5 vuotta vanhempi. Ennen navetan laajennusosan käyttöönottoa toiminnanharjoittajan tulee esittää Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kirjallinen selvitys siitä, että toiminnanharjoittajalla on käytettävissä hyväksyttävää levitysalaa vähintään edellä mainittu määrä.

Luvan haltijan on tiedotettava lannan vastaanottajille lannan varastointia, käsittelyä, kuljetusta ja levitystä koskevista lupamääräyksistä.

7. Lannan käsittely- ja levitysjankohtaa sekä levityspellon sijaintia valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristön viihtyisyystekijät ja naapureille aiheutuva hajuhaitta. Lannan käsittelyä ja levitystä tulee välttää yleisinä juhlapäivinä ja juhlatilaisuuksien aikana.
8. Toiminnanharjoittajan on tehtävä lanta-analyysi lannan ravinnesisällön selvittämiseksi. Lannan ravinnesisältö on selvitettävä toiminnan alkessa ja sen jälkeen vähintään 5 vuoden välein.
9. Lantaa ei saa levittää luokitelluille pohjavesialueille eikä pellolle Lilläng (kiinteistörekisteritunnus 5330111196 pinta-ala 0,7 ha). Lantaa levitetäessä on talousvesikaivojen ympärille ja vesistöjen sekä lasku- ja valtaojien varsille jätettävä riittävän leveät suoja-alueet, joille ei levitetä lantaa. Vesistöjen rannoilla ja vesistöön laskevien ojien varsilla sijaitseville tulvaherkille pelloille lantaa saa levittää vasta kevättulvien kuivuttua. Lannan syyslevitys tulvaherkille pelloille on kielletty.

Laiduntaminen

10. Eläinsuojaan johtavien karjan kulkuväylien tulee olla päällysteeltään sellaisia, että kulkuväylät eivät liety ja väylille kertyvä lanta voidaan poistaa. Laitumella, sisäänkäyntien edessä, tulee olla tiivispohjaista aluetta vähintään 10 m² laidunta käyttävää täysikasvuista nautaeläintä kohti. Tiivispohjaisen alustan kokonaispinta-alaksi riittää 300 m². Tiivispohjaiselle alustalle kertyvä lanta on poistettava säännöllisesti ja se on varastoitava asianmukaisessa lantavarastossa. Tiivispohjainen alue tulee muotoilla siten, että alueelle kertyvä virtsa sekä sade- ja sulamisvesi voidaan kerätä ja johtaa vesitiiviiseen säiliöön.

Rakennusten katolta ja tiivispohjaisten alueiden ulkopuolelta tulevien puhtaiden sade- ja sulamisvesien pääsy tiivispohjaisille alueille tulee estää.

11. Laiduntaminen on toteutettava siten, että pintavesien pilaantumisen vaara on mahdollisimman vähäinen eikä pohjavesien pilaantumisvaaraa synny. Laiduntavien eläinten tiheys ei saa ylittää laitumena käytetyn alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyttä. Laidunnettaessa vesistöön rajoittuvia peltolohkoja tulee eläinten pääsy vesirajaan saakka tarvittaessa estää aitauksella.

Laitumella ruokinta- tai juottoaikka on perustettava siten, että ympäristön liettyminen ja maaperän eroosio ovat mahdollisimman vähäisiä.

Jätteet

12. Eläinsuojassa syntyvä eläinjäte on toimitettava mahdollisimman nopeasti käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä tällaisen jätteen vastaanotto ja käsittely on hyväksytty. Mikäli eläinjätettä joudutaan välivarastoi- maan asianmukaisen kuljetuksen järjestämiseksi, on välivarastointi järjestettävä kunnan terveydensuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla.

13. Rehut ja niiden raaka-aineet, polttonesteet, kemikaalit ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä tilalla niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai saastumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavedelle eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Polttonesteverastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa ja niiden kunto tulee tarkastaa riittävän usein. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeita.

14. Toiminnassa muodostuvat ongelmajätteet, kuten jäteöljy, akut ja loisteputket tulee toimittaa ongelmajätteiden vastaanottopisteeseen. Hyötykelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi- ja muovijäte sekä metalliromu tulee toimittaa hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn.

15. Haittaeläimiä, kuten rottia, hiiriä ja karpäsiä tulee tarvittaessa torjua re-huhygieniaan, yleiseen viihtyisyyteen ja eläinsuojan rakenteisiin aiheu-tuvien haittojen vähentämiseksi.

Raportointi

16. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva yhteenveto kirjanpidosta tulee toimittaa val-vontaviranomaiselle vuosittain seuraavan helmikuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:
- tiedot eläinmääristä
 - tiedot lantamääristä ja levitysaloista sekä niiden ravinnetasoista
 - jäljennökset uusista tai muutetuista lannan vastaanottosopimuksista
 - tiedot kuolleitten eläinten määristä, toimituspaikoista ja käsittelytavois-ta
 - tiedot jätelajeista ja -määristä sekä niiden toimituspaikoista
 - tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

17. Mahdollisista häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää haittaa, on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kemikaalivahingosta tulee tehdä ilmoitus myös alueelliselle palo- ja pelastusviranomaiselle. Toiminnan-harjoittajalla on oltava riittävästi ympäristövahinkojen torjuntalaitteita ja -tarvikkeita aina saatavilla.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava kunnan- tai läänineläinlääkärille, jos hän epäilee eläinten kuolleen tai sairastuneen vakavaan eläintau-tiin.

Muut määräykset

18. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoi-sen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan täl-laisen tekniikan käyttöönottoon.
19. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ja tuotannon muuttamisesta, pit-käaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta on ilmoitettava val-vontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tuo-tannon loppuessa tai keskeytyessä on varastoitu lanta ja muut jätteet toimitettava asianmukaiseen hyötykäyttöön tai keräykseen.

Toiminnanharjoittajan on viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä valvontaviranomaiselle yksityiskohtainen suun-nitelma vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perustelut ja luvan myöntämisen edellytykset

Hakemusasiakirjojen ja tämän päätöksen mukaisesti harjoitettu toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta raskautta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset jätteiden määrän vähentämisestä ja jätteiden hyödyntämisestä. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset.

Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1 on annettu sen varmistamiseksi, että lannan käsittelystä tilalla ei aiheudu haittaa ympäristölle ja että lannan käsittely tapahtuu maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (931/2000) mukaisesti.

Lupamääräykset 2 – 4 on annettu sen varmistamiseksi, että lantavarastojen käyttö ei aiheuta terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista. Lannan varastointi sekä lantavarastojen täyttö ja tyhjennys ovat toimintoja, joista saattaa aiheutua päästöjä vesiin, mikäli toimintaa ei harjoiteta riittäväällä huolellisuudella ja varovaisuudella. Mikäli epäillään vuotoja rakenteissa, salaojavesistä otettavalla vesinäytteellä voidaan asia tutkia. Kiinteistön kuivatusjärjestelyillä voidaan minimoida onnettomuustilanteissa lannan pääsy vesiuomiin.

Lupamääräyksellä 5 varmistetaan, ettei jätevesien johtamisesta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Myös eläinsuojan WC- ja pesuvedet tulkitaan asetuksen (209/2011) mukaisiksi talousjätevesiksi, joiden puhdistusvaatimukset kyseisessä asetuksessa on annettu.

Lupamääräykset 1 – 11 on annettu toiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen ja vesistökuormituksen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen ja samalla niiden rakenteet voidaan tarkastaa silmämääräisesti mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi.

Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pelloilla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että ei tapahdu peltojen ylilannoitusta eikä aiheudu siitä tai virheellisenä ajankohtana suoritetusta levityksestä johtuvaa ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Lannan levitysala perustuu lannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen siten, että levitettävä lantamäärä mitoitetaan todellisen tarpeen mukaan ottaen huomioon viljeltävä kasvi, maaperä ja saavutettu keskimääräinen satotaso. Lannan ravinnesisältö on tunnettava, jotta vastaanottavat tilat voivat ottaa huomioon lannan sisältämät ravinteet lannoitussuunnitelmissaan ja siten ehkäistä myös vesien pilaantumista. Levityksestä aiheutuva hajuhaitta on kestoaltaan lyhytaikaista ja sitä voidaan vähentää suorittamalla multaus mahdollisimman nopeasti. Lannan käsittelystä ja levityksestä aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää välttämällä levitystä sellaisina ajankohtina, jolloin siitä aiheutuisi ilmeistä haittaa. Levittämällä lanta pääsääntöisesti keväällä ennen kylvöä ja kesantopellolle vasta välittömästi ennen kylvöä tai nurmen perustamista ja jättämällä peltojen viereisten vesistöjen rannoille, lasku- ja valtaojien varsille sekä talousvesikaivojen ympärille suoja-alueet voidaan ravinteiden pääsyä pinta- ja pohjavesiin ehkäistä. Suoja-alueen leveys määräytyy käytetyn lannan levitystekniikan ja monivuotisen kasvillisuuden peittämän suojakaistan leveyden perusteella. Maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) liitteessä kolme suositellaan maaston korkeussuhteista, maalajista ja kaivon rakenteesta riippuen 30 – 100 metrin levyistä suojakaistaa talousvesikaivojen ympärille.

Lannan vastaanottajille, sopimuspeltojen omistajille tai haltijoille ei voida asettaa ympäristöluvassa heitä sitovia määräyksiä. Luvan haltija on kuitenkin vastuussa laitoksensa tuottamasta lannasta ja lannan asianmukaisesta sijoittamisesta silloin, kun lantaa ei toimiteta ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Tähän perustuu luvan haltijan velvollisuus tiedottaa lannan vastaanottajille lannan varastointia, käsittelyä, kuljetusta ja levitystä koskevista lupamääräyksistä.

Lannan käyttö lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla aiheuttaa riskin pohjavesien pilaantumisesta. Siksi lannan käyttö luokitellulla pohjavesialueella olevilla pelloilla on kielletty.

Kulkuväylät ja sisäänkäyntien edustat tallautuvat ja liettyvät, jolloin ravinteita kulkeutuu maaperään ja vesistöön huomattavia määriä. Tiivispohjaisilta alueilta niille kertyvän lannan poistaminen on mahdollista ja alueen muotoilulla voidaan estää likaisten vesien kulkeutuminen maastoon.

Lupamääräykset 12 – 15 on annettu estämään jätteiden aiheuttamat haitat. Jätelain mukaisen roskaamiskiellon perusteella ympäristöön ei saa jättää roskaa, likaa, käytöstä poistettua konetta tms. siten, että siitä voi aiheutua mm. vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Jätteiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä niiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn voidaan estää ennakolta haitallisten vaikutusten syntyminen. Ongelmajätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn vähentää niiden aiheut-

tamia terveyteen ja ympäristöön kohdistuvia riskejä. Jätelain 6 §:n mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Jätelain 12 §:n mukaan jätteen haltijan on huolehdittava jätteen hyödyntämisen tai käsittelyn järjestämisestä.

Toiminnan kirjanpitoa ja raportointia koskeva lupamääräys 16 on annettu valvontaviranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen avulla viranomainen voi seurata laitoksen toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannanlevitysalojen kirjaamisella ja raportoisella varmistetaan, että käytössä olevien lannan levitysalojen määrä on aina riittävä suhteessa toiminnassa syntyvään lannan määrään.

Lupamääräyksellä 17 varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi lantavaraston rikkoontuminen ja öljyvahinko. Vahinkotilanteessa voidaan haittoja vähentää asianmukaisella torjuntakalustolla.

Ympäristönsuojelulaki velvoittaa ennaltaehkäisemään ja minimoimaan haitat ja käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudattamaan ympäristön kannalta parhaita työmenetelmiä. Lupamääräyksellä 18 veloitetaan toiminnanharjoittajaa ottamaan uutta käyttökelpoista tekniikkaa soveltuvin osin käyttöön jatkossa, mikäli siten voidaan päästöjä olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia.

Toiminnan olennainen muuttaminen tai laajentaminen edellyttää uutta ympäristölupaa. Luvanhaltijan vaihtuessa on luvan uuden haltijan ilmoitettava vaihtumisesta. Toiminnan lopettaminen tilalla edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Em. seikkojen vuoksi toiminnan lopettamisesta tai muista olennaisista muutoksista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle lupamääräyksen 19 mukaisesti.

KORVATTAVA PÄÄTÖS

Tämä ympäristölupapäätös korvaa Nauvon rakennus- ja ympäristölautakunnan 6.7.2000 myöntämän ympäristöluvan.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Nykyistä laajempaa toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin päätös on lainvoimainen.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi. Luvan mukainen toiminta on aloitettava viiden vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta tai muutoin lupa toiminnan laajentamiseen raukeaa. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen ja muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on toimitettava aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi viimeistään 31.10.2021. (YSL 55 §)

Hakemukseen on liitettävä ympäristönsuojeluasetuksen 8–12 §:ssä mainitut selvitykset soveltuvin osin.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan säännöksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset, tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4–8, 28, 31, 35–38, 41–43, 45, 52–56, 81, 96–98, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 8–12, 16–19, 21, 23, 30, 37 §

Jätelaki (1072/1993) 4, 6, 12, 15, 19, 51, 52 §

Jäteasetus (1390/1993) 3, 3a §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Terveydensuojelulaki (763/94) 22 §

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (209/2011)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveysturvasta (EY/1774/2002)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 1740 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Käsittelymaksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun aluehallintoviraston maksuja koskevan valtioneuvoston asetuksen

(1145/2009) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan alle 150 lypsylehmän eläinsuojan ympäristölupahakemuksen käsitte-lystä perittävän maksun suuruus on 1740 €.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Sverker ja Anette Blomberg
Andtbölentie 76, 21670 Pärnäinen

Jäljennös päätöksestä

Länsi-Turunmaan kaupunki
Länsi-Turunmaan kaupungin ympäristölautakunta
Liedon kunta, Ympäristöterveydenhuolto
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Riskienhallinta / Maatalouskohteiden ympäristöluvut (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille listan dpoESAVI-132-04-08-2011 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja lehdessä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Länsi-Turunmaan kaupungin ilmoitustaululla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Turun Sanomat ja Åbo Underrättelser -nimisissä sanomalehdissä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

- 1) Sijaintikartta
- 2) Valitusosoitus

RISTO LEHTORANTA

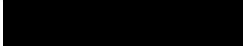
Risto Lehtoranta

SEIJA VIROLAINEN

Seija Virolainen

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Osastosihteeri

Tarja Vepsä

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Risto Lehtoranta. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Seija Virolainen.

SV/tv

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **7.11.2011**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristön-suojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle sen ympäristölupavastuualueen Helsingin toimipaikkaan. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen Helsingin toimipaikan yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihde) 020 636 1040
telekopio:	(09) 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapuksista, joissa maksua ei peritä.